

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, czerwiec 2011

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/69/2011

**PREFERENCJE PARTYJNE
W CZERWCU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej dekadzie czerwca¹, udział w nich wzięłoby – zgodnie ze swoimi zapowiedziami – 56% ankietowanych. W porównaniu z majem gotowość do uczestniczenia w wyborach spadła o 3 punkty procentowe. Ponad jedna czwarta Polaków (27%) deklaruje, że na pewno nie wzięłaby w nich udziału, a dalsze 17% waha się, czy uczestniczyć w głosowaniu.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011
	w procentach									
Na pewno wzięł(ę)abym w nich udział	63	63	66	63	63	61	61	57	59	56
Nie wiem, czy wzięł(ę)abym w nich udział	16	14	14	13	12	13	14	16	15	17
Na pewno nie wzięł(ę)abym w nich udziału	21	22	20	24	25	26	25	27	26	27

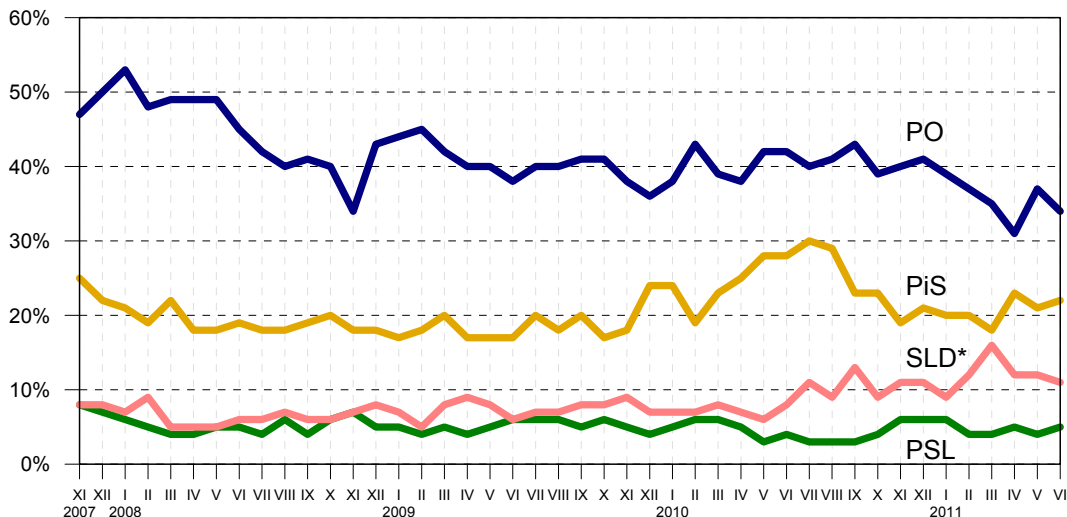
W czerwcu niewiele ponad jedna trzecia respondentów zapowiadających swój udział w wyborach zadeklarowała chęć oddania głosu na PO (34%). W porównaniu z ubiegłym miesiącem partia rządząca straciła 3 punkty procentowe. Pozostałe ugrupowania w zasadzie utrzymały swój dotychczasowy stan posiadania. Na PiS chce głosować 22% zadeklarowanych uczestników wyborów. SLD znalazło w tym miesiącu 11% zwolenników, a PSL popiera 5% respondentów zapewniających o swym udziale w głosowaniu. Jedynym ugrupowaniem, w przypadku którego możemy mówić o poprawie notowań jest PJN (3%, wzrost o 2 punkty procentowe), jednak to ciągle zbyt mało, by jego przedstawiciele znaleźli się w nowym parlamencie. Pozostałe partie zyskały już tylko bardzo minimalne poparcie. Nielicznych zwolenników odnotowały jeszcze: LPR, Partia Kobiet, Ruch Poparcia Palikota, UPR oraz Wolność i Praworządność (po 1% głosów).

Deklaracje ankietowanych wskazują, że sytuacja przedwyborcza ciągle pozostaje otwarta, prawie jedna piąta osób chcących wziąć udział w wyborach jeszcze się nie zdecydowała, na którą partię głosować (19%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (253) przeprowadzono w dniach 2 – 8 czerwca 2011 roku na liczącej 1164 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYWAŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU I SENATU, TO NA KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA GŁOSWAŁ(A)BY PAN(I) W TYCH WYBORACH?

Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD+SdPi+UP+PD)

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	43	39	40	41	39	37	35	31	37	34
Prawo i Sprawiedliwość	23	23	19	21	20	20	18	23	21	22
Sojusz Lewicy Demokratycznej	13	9	11	11	9	12	16	12	12	11
Polskie Stronnictwo Ludowe	3	4	6	6	6	4	4	5	4	5
Polska Jest Najważniejsza	-	-	-	1	3	4	3	2	1	3
Liga Polskich Rodzin	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1
Partia Kobiet	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Ruch Poparcia Palikota	-	2	0	0	1	0	1	1	1	1
Unia Polityki Realnej	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1
Wolność i Praworządność	-	0	0	0	1	1	1	0	0	1
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	1	1	0	0	0	0	2	1	1	0
Partia Demokratyczna – demokraci.pl	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Polska Partia Pracy	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Samoobrona RP	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0
Socjaldemokracja Polska	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Stronnictwo Demokratyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Unia Pracy	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Inne	1	2	1	2	0	1	1	3	0	1
Trudno powiedzieć	12	14	19	14	17	18	16	18	18	19
N=	654	648	646	1140	610	605	573	679	689	640

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Koniec maja i początek kwietnia nie był korzystny dla rządu. Najpierw dużo mówiło się o opóźnieniach i różnego rodzaju „poślizgach” w przygotowaniach do Euro 2012. Krytyczny raport w tej sprawie opublikował NIK. Okazało się m.in, że terminowe oddanie do użytku Stadionu Narodowego w Warszawie jest nierealne, ponieważ nadzór budowlany wykrył poważną usterkę schodów. Następnie poinformowano, że chiński wykonawca kluczowego odcinka autostrady A2 prowadzącej od zachodniej granicy Polski do Warszawy, nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, a co więcej – zamierza zerwać kontrakt i zrezygnować z kontynuowania budowy. Wstrzymanie tej budowy postawiłoby pod znakiem zapytania ukończenie na czas całego połączenia drogowego między Warszawą a Berlinem. Premier, próbując ratować sytuację, musiał tłumaczyć się z inwestycyjnych decyzji rządu i odpowiadać za brak sprawności lub wręcz nieudolność ministrów. Można sądzić, że są to główne powody odnotowanego w tym miesiącu spadku poparcia dla rządzącej partii. Na spadku notowań PO minimalnie zyskuje opozycja i to raczej jako całość, niż któryś z konkurentów w szczególności. Zauważalny wzrost poparcia dla PJN należy wiązać raczej z częstszą w ostatnim czasie obecnością tej partii w mediach, niż oceną zmian, które się w niej dokonały. W trakcie prowadzenia sondażu zmienił się lider i – zapewne – linia polityczna tego ugrupowania, a już po jego zakończeniu niektórzy politycy tej partii zapowiedzieli opuszczenie jej szeregów. Na społeczną ocenę efektów tych zmian trzeba poczekać do kolejnych sondaży.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		56	17	27	1155
Płeć	Mężczyźni	57	17	25	546
	Kobiety	55	17	28	609
Wiek	18-24 lata	52	18	29	143
	25-34	52	22	26	234
	35-44	55	18	27	192
	45-54	60	17	23	184
	55-64	56	14	30	198
	65 lat i więcej	61	12	26	204
Miejsce zamieszkania	Wieś	52	20	29	449
	Miasto do 20 tys.	55	21	24	149
	20-100 tys.	54	13	32	223
	101-500 tys.	61	16	23	185
	501 tys. i więcej mieszk.	67	12	21	148
Wykształcenie	Podstawowe	41	18	40	272
	Zasadnicze zawodowe	53	18	29	286
	Średnie	61	16	23	391
	Wyższe	70	16	13	206
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	76	14	10	100
	Średni personel, technicy	52	25	23	45
	Pracownicy adm.-biurowi	64	23	14	68
	Pracownicy usług	59	24	17	61
	Robotnicy wykwalifikowani	48	20	33	155
	Robotnicy niewykwalifik.	41	20	39	63
	Rolnicy	50	23	27	61
Pracujący na własny rach.	62	12	26	50	
Bierni zawodowo	Renciści	49	20	31	68
	Emeryci	61	11	28	253
	Uczniowie i studenci	61	15	23	91
	Bezrobotni	49	9	42	71
	Gospodynie domowe i inni	45	22	33	69
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	70	13	16	165
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	24	31	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	55	21	24	263
	prywatnym gosp. rolnym	47	23	30	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	48	18	34	179
	501-750	59	14	27	154
	751-1000	55	18	27	199
	1001-1500	54	19	27	177
	Powyżej 1500 zł	75	9	15	159
Ocena własnych war. mater.	Złe	42	16	42	171
	Średnie	52	21	27	545
	Dobre	67	13	20	438
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	62	18	21	44
	Raz w tygodniu	64	14	21	524
	1-2 razy w miesiącu	52	21	26	197
	Kilka razy w roku	47	22	31	259
	W ogóle nie uczestniczy	46	11	43	130
Poglądy polityczne	Lewica	70	12	18	178
	Centrum	53	20	27	360
	Prawica	68	9	24	324
	Trudno powiedzieć	39	25	36	292

Tabela 2

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?									
		Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)	Liga Polskich Rodzin (LPR)	Partia Demokratyczna – demokraci.pl (PD)	Partia Kobiet	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PJN)	Polska Partia Pracy (PPP)	Polskie Stronictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		0	1	0	1	34	3	0	5	0	22
Płeć	Mężczyźni	0	1	1		31	3		7	0	24
	Kobiety	0	2	0	1	37	2	1	3		20
Wiek	18-24 lata		2			30	3	2	1		24
	25-34		1	2		40	6	1	2		16
	35-44		1			33	1	1	9		24
	45-54		1		1	25	3		8	1	24
	55-64		2	1	2	37	2		5		18
	65 lat i więcej	2				36	1		4		26
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	2	0	0	24	3	0	10		32
	Miasto do 20 tys.		1			38	2		1	1	15
	20-100 tys.	1	0			36	2	1	3		18
	101-500 tys.		1	2		36	3		4		16
	501 tys. i więcej mieszk.				2	48	3	1	1		15
Wykształcenie	Podstawowe	2	3		1	26	1	1	7		22
	Zasadnicze zawodowe		1		1	33	2		4	1	22
	Średnie		1	0		34	2	1	6		25
	Wyższe			1	1	42	6		2		15
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.					44	5		1		15
	Średni personel, technicy					44	4				9
	Pracownicy adm.-biurowi					31	9		9		24
	Pracownicy usług					44	2		3		17
	Robotnicy wykwalifikowani					33	1		4	2	30
	Robotnicy niewykwalifik.				4	38		7	9		16
	Rolnicy					16	3		29		27
Pracujący na własny rach.		4	7	4	25	7		5		11	
Bierni zawodowo	Renciści		2			21	7		3		30
	Emeryci	2	1	1	1	37			5		25
	Uczniowie i studenci		3			34	3	2	2		17
	Bezrobotni		5			24	2		4		13
	Gospodynie domowe i inni		2			29					29
Pracuje w:	inst. państw., publicznej				1	34	2	1	4		22
	spółce właścicieli prywatnych i państwa			5		38	9		2		20
	sekt. pryw. poza rolnict.		1		1	40	2	1	4	1	19
	prywatnym gosp. rolnym					19	4		34		18
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	4		1	29	3		7		27
	501-750		1			22	2	3	6		25
	751-1000	1	2		1	39	2		4		20
	1001-1500		1			31	3		5		19
	Powyżej 1500 zł			2	1	46	6		1	1	16
Ocena własnych war. mater.	Złe		1		2	16	3		1		34
	Średnie	1	0	0	0	30	1	1	7		22
	Dobre		2	1	0	42	4		4	0	18
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu					11					47
	Raz w tygodniu	1	2	1	0	31	4	0	7		26
	1-2 razy w miesiącu		1	1	1	37	4	1	6	1	10
	Kilka razy w roku				1	44	1		2		14
	W ogóle nie uczestniczy					38		2	2		18
Poglądy polityczne	Lewica		1			28	1	1	5		9
	Centrum	1	2	1	1	36	4	0	10	1	17
	Prawica	0	1			39	4		2		37
	Trudno powiedzieć		1		1	27	1	1	1		14

Tabela 2 cd.

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?									Liczba osób
		Ruch Poparcia Palikota	Samobrona	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Stronictwo Demokratyczne (SD)	Unia Polityki Realnej (UPR)	Unia Pracy (UP)	Wolność i Praworządność (WiP)	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		1	0	11	0	1	0	1	1	19	640
Płeć	Mężczyźni	1	0	13	0	1		1	1	16	307
	Kobiety	1		10	0	0	1		1	21	334
Wiek	18-24 lata		2	6		4		3		22	75
	25-34	2		15			1		2	15	122
	35-44	1		10		1		1	1	18	105
	45-54	1		12		2	1	1	1	19	110
	55-64			11					2	21	107
	65 lat i więcej			12	2					18	122
Miejsce zamieszkania	Wieś		1	7	0			0	1	18	226
	Miasto do 20 tys.	1		17	1	1	1		1	18	81
	20-100 tys.			18			1		1	20	120
	101-500 tys.	2		11		3		1		22	113
	501 tys. i więcej mieszk.	2		9		2		2	2	15	100
Wykształcenie	Podstawowe			8		1		1	2	27	110
	Zasadnicze zawodowe		1	13		1				21	149
	Średnie	2		12	0	0	0	0	0	16	237
	Wyższe	1		11	1	2	1	1	2	14	144
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1		10		2		1	4	18	76
	Średni personel, technicy	6		7					4	25	24
	Pracownicy adm.-biurowi			19			3			6	42
	Pracownicy usług			7						28	36
	Robotnicy wykwalifikowani	2		12		1				16	72
	Robotnicy niewykwalifik.			13						13	25
	Rolnicy			6						20	30
Pracujący na własny rach.			23				3	3	9	31	
Bierni zawodowo	Renciści			8						28	33
	Emeryci			9	1				0	19	151
	Uczniowie i studenci		2	6		4		3		24	56
	Bezrobotni			22		5			2	23	34
	Gospodynie domowe i inni	3		14			3			20	31
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1		13		2	1		2	18	115
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2		16					2	6	43
	sekt. prywat. poza rolnict.	1		10				2	1	17	143
	prywatnym gosp. rolnym			3						22	27
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł			7		1				20	85
	501-750	1	1	12		2				24	89
	751-1000	2		12		1	1			15	107
	1001-1500			20	1			1	1	18	95
	Powyżej 1500 zł	2		11	1	2		1	2	9	119
Ocena własnych war. mater.	Złe			18			2		2	21	69
	Średnie	1	0	11	0	1	0	1	1	22	281
	Dobre	1		10	0	1		1	1	15	290
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu			4						38	27
	Raz w tygodniu	1		8	0	0		0	1	19	334
	1-2 razy w miesiącu			16		1	1	1	1	19	101
	Kilka razy w roku	1	1	13		1	1		2	19	119
	W ogóle nie uczestniczy	1		20	2	3		2	1	10	59
Poglądy polityczne	Lewica	2		42		1	1	1	2	7	120
	Centrum	0	1	6	1		1		1	18	190
	Prawica	1		2		2		1		11	219
	Trudno powiedzieć			5					1	47	112